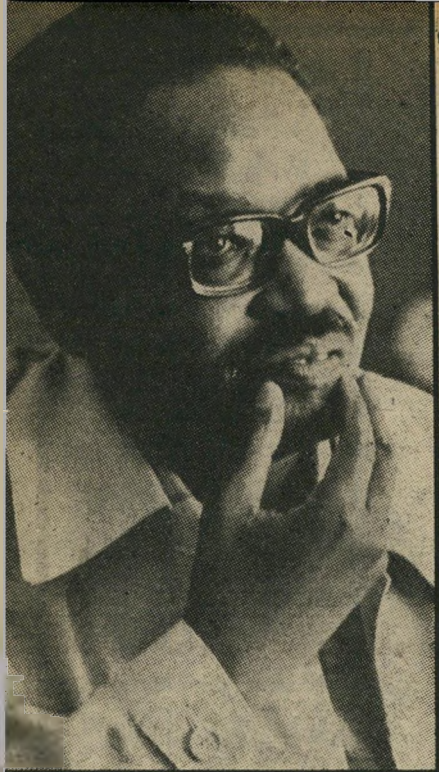

האם תמלא ישראל בשביל האמריקאים את התפקיד שמלאים הקובאנים למען ברית המועצות באנגולה?

אגוסטינו נטו
תמיכה סובייטית

רה. כל מתנגדי מלחמת ויאטנאם ראו במעורבות האמריקאית באנגולה מהדורה חדשה של ויאטנאם, יצאו נגדה בחוק. הקונגרס שהועק עצר מיידית את כל מקורות הסיוע של ארצות-הברית למתנגדי מפר"א באנגולה.

באותה שעה התערבה ברית-המועצות באנגולה, באמצעות חיל-מישולוח קובאני, רכבת-אווירית העבירה לאנגולה אלפי חיילים קובאניים, מצוידים בטנקים, מסוקים ומטוסי-קרב, באמצעותם יכלו לסייע לי-מפר"א המרכסיסטית להשיג הכרעה בחזית. בדרום אנגולה סייעו כוחות ממשלת דרום-אפריקה ליוניטה להחזיק מעמד. אולם בצפון המדינה הדפו הקובאנים ואנשי ה-מפר"א את חייליו של הולדן רוברטו, ש-נהנה מתמיכת ארצות-הברית בעבר, תפסו את מרבית השטחים שהיו מחזקים בידו.

שלוש תנועות-שיחרור נוטלות חלק במלחמת האזרחים המשתוללת באנגולה מאז קיבלה את עצמאותה אחרי 500 שנות כיבוש פורטוגלי. שלוש תנועות אלה לחמו נגד הכובשים הפורטוגלים ב-ניספר, על רקע מחלוקת אידיאולוגית ו-אישית ביניהן, המזכירה מעט את שלוש המחזרות העבריות שלחמו נגד שילטון המנדט הבריטי בארץ. הגדולה והמרכזית שבתנועות שיחרור אלו היא "התנועה העממית לשיחרור אנ-גולה" בראשותו של אגוסטינו נטו, הידועה בראשי התיבות של שמה מפר"א. במשך

הולדן רוברטו
תמיכה אמריקאית

כל שנות המאבק היא קיבלה סיוע סובייטי, וזוהתה כתנועה מרכסיסטית. כאשר קיבלה אנגולה את עצמאותה, תפסו ראשי מפר"א את השילטון, והסובייטים ראו רק כטבעי שעתה יוכלו לגבות את השטר ו-לקבוע מאחו ביבשת האפריקאית.

מול מפר"א ניצבות שתי תנועות-שיחרור המוגדרות כ"מערביות" בעיקר בזכות ירי-בנות לתנועה הנהגית מהסיוע הסובייטי. אלה הן הפנל"א - החזית הלאומית לשיח-רור אנגולה, בראשות הולדן רוברטו, שהוא גיסו של נשיא זאיר, הקולונל מובוטו; ויוניטה, האיחוד-הלאומי לעצמאות מוחלטת של אנגולה, תנועה סוציאליסטית בראשו-תו של יונס סאווימבי.

בתקופת המרד נגד הפורטוגלים לא קיב-לו שתי התנועות "המערביות" כמעט כל סיוע רשמי ממדינות המערב. להיפך, מני-הליגהן התחננו לסיוע כזה, בעיקר מארצות-הברית, אך לא קיבלו אותו. אמריקה הע-ריכה מדי את חשיבות האיים האזוריים הנייטיים לפורטוגל - ששימשו גם כתחנת-ביניים לרכבת-האווירית לישראל - ולא רצתה לריב עם הממשלה הפאשיסטית.

כך קרה, למשל, שכמה ממנהיגי ה-יוניטה, הזוכה עתה לתמיכת ממשלת דרום-אפריקה, קיבלו את חינוכם הצבאי וה-פוליטי בסין העממית דווקא. רק אחרי הענקת העצמאות לאנגולה, החלו האמריקאים לתמוך בשתי תנועות-השיחרור שגילו התנגדות לחזירה הסובי-יטית, בכסף, בנשק ובסוכנים. כאשר נחשפה התערבות אמריקאית זו באנגולה, שנעשתה בעיקר בזומת ה"דר-הנרי קסינג'ר ובניגוד לדעת אנשי הסטייט דפרטמנט, התחוללה בארצות-הברית סע-

ישותק זמיר

כ אשר התפוצצה הידיעה, היא היתה חסרת-משמעות.

יהיה זה לפני מיספר שבועות, בעיקבות אחד ממסעותיו של שרי-החוף יגאל אלון בחו"ל. כותרת באחד מעתוני ישראל ביש-רה כי במסיגרת סיורו באירופה נפגש יגאל אלון בחשאי עם שרי-החוף של זאיר, עם ישראל. הדלפת הידיעה, שהוגדרה כ-סוד מדיני כמוס, עוררה את זעמו של

יונס מדיירו סאווימבי
תמיכה דרום-אפריקאית

ראשי-הממשלה יצחק רבין. פירסומה היה אחד המניעים שדחפו אותו להוצאת צו-הגזירה הישראלי וגם זאיר הכחישו או בתוקף את עצם קיום הפגישה, שאיש לא יכול היה לנחש את תוכנה. הפרשנים ניסו לבנות תילים של פרשנויות, כאלו נועדה פגישה זו לסלול את הדרך לקראת חידוש היחסים הדיפלומטיים בין ישראל וזאיר.

אולם בימים האחרונים ניתן היה לראות פגישה זו, אם אומנם התקיימה, באור שונה לחלוטין. על רקע התפקיד הבלתי זעיר שהחלה זאיר של הקולונל מובוטו למלא במשבר האפריקאי סביב מלחמת אנגולה, יכולה להיות משמעות מיוחדת לפגישתו של אלון עם שרי-החוף של מדינה אפרי-קאית זו.

מציב עצמו למרוץ. מיהרו עושי דברו של מזכיר מועצת הפועלים אליעזר מולק לבי-שר בשמו, כי גם הוא מועמד. הדימוי ה-ציבורי של מולק בחיפה הוא קרוב לאפס. מולק אינו אהוד אפילו על מנהיגי הפוע-לים בעיר, ונסיעתו האומללה ללימוד אני-גלית באנגליה גרמה לפיחות ניכר במע-מדו.

אין זה סוד שמולק יודע כי סיכוייו להתמודד כנגד ורטמן הם קלושים. אולם על ידי איום בתחרות מבקש מולק לקבל מישרה נכבדת במישור הארצי, ואמנם, בימים האחרונים יש שמועות עקשניות בחיפה כי מולק עומד לקבל מישרה ככי-רה ביותר בחברת העובדים. שמועות אחר-רות טוענות כי מולק ירש את אחד מתפי-קידיו של מנהל ויוסבראש מועצת-המנה-הלים של בנק הפועלים יעקוב לוינסון.

אתה הדמויות הפופולאריות בעיר היא הפרופסור שבה וייס. וייס טוען כי סיכוייו בקרב הבוחרים הם הגדולים ביותר, אך יודע כי מיסלגתו לא תאפשר לו לנסות אפילו להתמודד על משרת ראש העיר. בימים האחרונים חזר וייס והדליף אימים בדבר הקמת רשימה עצמאית, אם הוא לא יועמד בראש רשימת המערך בבחירות לראש העיר.

הנעלם הגדול הוא ח"כ משה שחל, שחל, אשר עלייתו המטאורית במישור הפרלמנ-טרי הביאה לו הערכה רבה בחיפה, עדיין לא הודיע על כוונותיו בעניין המירוץ לתפקיד ראש העיר. תיקוונת הגדולה של המתמודדים האחרים היא ששחל יחליט שלא לסכן את מעמדו הפרלמנטרי בתבוסה מוניציפאלית, וייצא מהמירוץ עוד לפני שהוא יתחיל.

למרות שהבחירות לראשי הערים יערכו רק בסוף שנת 1977, החלה כבר חיפה במערכת הבחירות שלה, המבטיחה להיות סוערת ומעניינת ככל שיתקרב מועד ה-בחירות.

שיכון

קורת-גג

בבית-הסוחר

ח"כ ז'אק אמיר דרש לפתור את בעיית שיכונם של הזוגות הצעירים - והבעיה נפתרה בכדא

בסיגנון-הדיבור העממי והמיוחד שלו, נאם בחודש שעבר בלהט רב הח"כ הדימו-נאי, יעקב ("ז'אק") אמיר (מר"ך), נאום חוצב-להבות, על מצוקת הדיוור של הזוגות הצעירים בבאר-שבע.

ההצעה לסדר-היום של אמיר הועברה לוועדת-העבודה של הכנסת, בהסכמת כל סיעות הבית, ואמיר, מצידו, סיפק ליושבת-ראש הוועדה, ח"כ שושנה ארבל-אלמוזלי-נו, את כל הפרטים על בעייה כאובה זו.

השבוע הגיש אמיר הצעה נוספת לסדר היום, הצעה שבאה אילו לבטל את דרישתו הראשונה, הכותרת של הצעתו החדשה: "הזוגות הצעירים קיבלו סוף-סוף קורת-גג".

זה, אמנם לא בדיוק הפיתרון שאני הצע-תי, טען השבוע באירוניה, אמיר, "קורת הגג ניתנה להם בבית-המעצר, אבל העיקר שיש להם איפה לישון".

בהצעה החדשה שלו מתאר אמיר את השתלשלות המאורעות, אחרי שהזוגות ה-צעירים פלשו לדירה בבאר-שבע ופינו אותה מייד, ללא אלימות וכוח: "מישטרת באר-שבע ביקשה להעמיד את הפולשים ל-דין על הסגת-גבול, באותו יום ציווה שופט-השלום הראשי בבאר-שבע, יעקב גנון, לע-צור את הנשים ל-5 ימי מעצר בטועל, ואת הגברים ל-6".

בנוסף לכך ציווה השופט להפריד בכוח בין הנשים לתינוקותיהם, לבל ייכנסו ל-תא-המעצר.

"אין לי טענות כנגד השופט", טוען אמיר, "לכך נעשו דברים יותר גרועים מאשר להכניס נשים לכלא ולנתק מהן בכוח את תינוקותיהם, אבל מה יהיה אחרי שתיגמר תקופת המעצר? אישם הם יגורו?"